

Ilmub üks kord kuus alates 1993. aastast

ISSN 1406-0698

Tänases numbris :

- ⇒ CEN STRATEEGIA
AASTANI 2010 Lk 3
- ⇒ EESTLASED BETOONI JA
VEEARVESTITE TEHNILISTE
KOMITEEDE KOOSOLEKUTEL Lk 5
- ⇒ 1997.a LÕPUKS OLI MAAILMAS
211 000 ISO 9000 SERTIFIKAATI
4 400 ISO 14000 SERTIFIKAATI Lk 8
(Eestis praegu 22 ja 1)
- ⇒ UUED!
INFOTEHNOLOOGIA JA
TULEKUSTUTUSSÜSTEEMIDE
EESTI STANDARDID Lk 13
- ⇒ Tutvuge standardite kavanditega
ja avaldage oma arvamust Lk 27

Sisukord

EESTI UUDISED.....	1
Ukrainas laborit hindamas.....	1
PRAQIII uudised	2
KOOLITUS	2
CEN strateegia 2010	3
Vörk,A. Veearvestite alamkomitee koosolekul Pariisis.....	5
Teder,P. Euroopa betoonistandardite loomine käib täie hooga.....	5
KVALITEET	
Jagades kogemusi, jagame tulu	7
Eelteade ISO ülevaatest 1997	8
ISO 9000 järgi sertifitseeritud asutused Eestis	8
ISO 9000 ja ISO 14000 standardite ühtlustamisest.....	8
CEN UUDISED.....	9
ISO UUDISED	
WSSN lehekülg Internetis avatud	9
ISO ja IEC edasise koostöö tihendamisest	9
ISO Nõukogus.....	10
INFCO koosoleku otsused.....	10
NOVEMBRIS SAADUD	
ISO standardid	11
CEN standardid ja kavandid lõpphääletuseks.....	18
UUDISKIRJANDUS	26
Arvamusküsitluseks saadud Euroopa standardite kavandid	27
Arvamusküsitluseks ja hääletamiseks saadud ISO standardite kavandid	30
Eesti standardite kavandid arvamusküsitluseks.....	32
Müügile saabunud Eesti standardid	32
Eesti Lihaliidul uus standard lihavorstidele	33
Standardiameti poolt registrisse kantud Eesti standardid.....	33
Tervisekaitseinspeksiooni poolt registrisse kantud toiduainete tehnospetsifikaadid.....	33
EVS Teataja tellimine 1999. aastaks	34
Koondsisukord 1998.....	35

EESTI UUDISED

- 31. oktoobril Eesti Näitustel toimunud teabepäeval korteriühistutele esines ettekandega EVS peaspetsialist pr Aili Võrk, kes rääkis mõõteseadusest ja nõuetest elamutes kasutatavatele mõõtevahenditele.
- 4. novembril külastas Standardiametit EL ekspert hr Laurie Stockton Inglismaalt, keda saatis Tööinspektsiooni osakonnajuhataja hr Ants Vurma. Hr Stockton tundis huvi standardimise olukorra vastu Eestis ning eriti direktiividega liituvate Euroopa standardite Eesti standarditeks ülevõtu kavade vastu. Ühiselt jõuti arvamusele, et harmoneeritud standardite ülevõtt vajab tõsist tähelepanu, kusjuures masinaohutuse direktiiviga liituvate standardite ülevõtuks on hädatarvilik vastava Eesti standardimise tehnilise komitee loomine, mis võiks olla loodud nt Masinatööstuse Liidu juurde.
- 6. novembril toimus Toidu standardimise tehnilise komitee EVS/TK 1 koosolek. Arutati koostöö korraldamist ISO ja CEN tehniliste komiteedega ning EVS/TK 1 protseduuride väljatöötamist. Ülevaate standardite ettevalmistamisest ja CCGP istungist Pariisis tegi hr Ahto Hunt.
- 9-13. novembril toimus Kiievis Ukraina Standardiseerimis- ja Metroloogiakeskuse hindamine toiduainete analüüside valdkonnas Eesti esindajate poolt. Eesti hindamisgruppi kuulusid assessorid E.Kulderknup Standardiametit, E.Tedersoo Tallinna Tehnikaülikoolist, T.Kosina OÜ Areto ja R.Tanner Keemilise ja Bioloogilise Füüsika Instituudist. Hindamine toimus Ukraina Ministrite Kabineti ja Eesti Vabariigi Valitsuse vahel 20.02.1997 sertifitseerimise tulemuste vastastikuseks tunnustamiseks sõlmitud lepingu raames. Kui võrd akrediteerimisalased nõuded on seni erinevad, tuleb Ukraina pool akrediteerida Eesti vastavat soovi avaldanud laborit ja vastupidi.
Hindamiskomisjoni soovitus oli positiivne, pärast leitud kõrvalekallete parandamist on võimalik Ukraina SMK akrediteerida ligikaudu 40 toiduaine analüüsi osas.
- 11-12. novembril toimus Eesti Kvaliteediühingu korraldusel ülemaailmsele kvaliteedipäevale ja Euroopa kvaliteedinädalale pühendatud rahvusvaheline konverents "Jagades kogemusi, jagame tulu". Vt lk 7
- 17. novembril toimus Standardiametis teabetund. Kavas oli
 - "CEN strateegia 2010"
 - Eesti standardi kavand "Standardimine. Terminid ja määratlused"
- 26. novembril toimus järjekordne EVS Standardikomisjoni koosolek, mille protokoll avaldame järgmises Teataja numbris.

- 23. novembril toimus Standardiametis Phare standardimisalase rahvusliku programmi standardite ülevõttu ja terminoloogia ühtlustamist käsitlevate alamprogrammide pakkumiste hindamine.

PRAQIII RAAMES

- 5-6. novembril osales Veneetsias toimunud CEN/TC 104 "Betooni omadused, tootmine, paigaldamine ja vastavuskriteeriumid" järjekordne töökoosolek, mille tööst võttis osa EVS/TC 7 betoonide alamkomitee juhataja hr Peep Teder. Vt lk 6
- 8-14. novembril Münchenis toimunud seminarist "DAM Workshop on Calibration of Volume Standards" võttis osa Tartu Standardiseerimis- ja Metroloogiateaduskonnast hr Riho Vendt.
- 12-13. novembril osales Standardiameti peaspetsialist pr Aili Võrk Pariisis toimunud ISO Tehnilise Komitee 30 alamkomitee 7 "Veearvestid" töökoosolekul. Vt lk 5
- 17-18. novembril Nizzas toimunud Euroopa Standardiorganisatsioonide CEN/CENELEC/ETSI konverentsist "Making standards for the Market" võtsid osa pr Sirje Leol Standardiametist ja pr Reet Tarm Sideametist.
- 16-18. novembril toimus Brüsselis Phare PRAQ III raames seminar "Workshop on the responsibilities for Economy Co-operators in relation to consumer products and services", millel osalesid Tarbijakaitseametis asedirektor pr Marje Kokk, Toiduainetööstuse Liidust pr Tiina Veisserik, Eesti Kaubandus- Tööstuskoojast pr Reet Teder, pr Eva Luts "Postimehest" ja pr Karin Kalmiste Tallinna Halduskoostust. Seminar oli mõeldud võtmeisikutele tarbekaupade tootjate, jaemüüjate ja importijate organisatsioonidest, samuti tarbijakaitse eest vastutavatele ametnikele, tarbijate organisatsioonide ning kaubandus- ja tööstuskodade esindajatele.
- 24-26. novembril osales EVS peadirektori asetäitja Viktor Krutob Euroopa akrediteerimisalase koostöö organi EA (European co-operation for Accreditation) II peaassamblee töös. Esmakordselt osaleb Eesti Standardiamet EA töös assotsieerunud liikmena (seni on Standardiamet EA töös osalenud vaatleja staatuses).

KOOLITUS

EELTEADE

7-9. aprillil 1999 on kavas Saksa koostöö raames läbi viia seminar standardite kasutajate komitee asutamisest.

CEN STRATEEGIA 2010

Euroopa Standardikomitee CEN on koostöös asjastuhvitatud osapooltega välja töötanud dokumendi "CEN strateegia 2010", mis on alusdokumendiks kogu CEN süsteemi tegevusele. Kuna ka EVS kuulub CEN süsteemi, tutvustame seda teile lühidalt.

• EESMÄRGID

- toetada Euroopa Ühisturu saavutamist,
- tõsta Euroopa ettevõtjate konkurentsivõimet maailmaturul,
- edendada Euroopa majandust ja kaitsta Euroopa kodanike tervist,
- anda efektiivne Euroopa panus rahvusvahelisse standardimisse ja koopereerumisse tehes seda standardite, tehnospetsifikaatide ja nendega seotud tegevuste kaudu.

• MISSIOON

- edendada Euroopa majandust maailmakaubanduse suhtes ja kaitsta Euroopa kodanike tervist ning keskkonda;
- luues efektiivse infrastruktuuri standardite koostamiseks ja levitamiseks;
- pakkudes standarditega seotud tooteid ja teenuseid.

• VÄÄRTUSED:

- avatus;
- läbipaistvus;
- konsensus;
- ühtsus (kokkusobivus Euroopa ja rahvuslikul tasandil),
- rahvuslik kohustumus

STRATEEGILISED EESMÄRGID

- Meeldida tarbijatele (parimad tooted lühima ajaga, avaliku sektori vajaduste täitmine jne)
- Teada eri sektorite vajadusi (mida vaja uut, mida standardida rahvusvaheliselt)
- Kinnitada CEN-i väärtustel tuginevate alusdokumentide (reference

documents) kvaliteeti (kõlblikkus lahendusteks)

- Esitada ühtne Euroopa seisukoht rahvusvahelisel tasandil (WTO, Viini leping, ISO-ga arvestamine)
 - Anda panus Euroopa laienemisse (tehniline abi liitujatele)
 - Ühtne lähenemine vastavushindamisele ja sertifitseerimismärkidele
- Ülesanded ja tegevused kavandatu saavutamiseks määratletakse strateegia rakendamiseks väljatöötavates plaanides.

LIIKMELISUS JA JUHTIMINE

- Esindatus

Organiseerunud huvigrupid:

- rahvuslike standardiorganisatsioonide kaudu;
- spetsiifiliste osapoolte huve peegeldavate organisatsioonide kaudu

- Liikmelisus

- rahvuslikud liikmed (ainsatena seotud arvamuse- ja hääletusprotsessiga);
- assotsieerunud liikmed,
- nõuandvad liikmed (Counsellor), kelleks on tähtsad tugirühmad poliitilisel tasandil, nagu EL ja EFTA;
- liitunud liikmed –
- kirjavahetaja (corresponding)- ja koostöö (liaison)-organisatsioonid.

- Juhtimine ja korraldus

Kõrgeim juhtorgan on CEN liikmete Peaassamblee – poliitilised otsused. Peaassamblee võib delegeerida osa ülesandeid Administratiivnõukogule (CA).

CEN-i Keskssekretariaadi CS roll peab tugevnema.

CS peab rohkem vastutama standardimise programmide juhtimise ja täitmise eest.

CEN jääb tegutsema detsentraliseeritud süsteemina, kus rahvuslikud standardiorganisatsioonid, kes peavad Tehniliste Komiteede sekretariaate, vastutavad standardite ettevalmistamise eest.

- *CEN Kesksekretariaat on kavas seoses muudatustega nimetada Euroopa Standardiinstituudiks (ESI).*
- Luuakse ESSO-d (Euroopa Standardimise Teenindusorganisatsioonid)

FINANTSEERIMINE

Euroopa standardimise süsteemi, kui mittetulundusliku organisatsiooni finantseerimine on jaotatud põhitegevuste finantseerimiseks (liikmemaksudest, EÜ/EFTA) ning abitegevuste finantseerimiseks.

- Rahvuslikud standardiorganisatsioonid peavad sekretariaate, annavad teavet Euroopa standardimisest, värbavad eksperte, valmistavad ette rahvusliku seisukoha ning viivad läbi hääletuse rahvuslikul tasandil.

Kulutused kaetakse liikmemaksudest, projektikohastest tuludest, võimuorganite toetustest, standardite müügituludest jne. Tuluallikate suhe on erinevates organisatsioonides erinev.

RAKENDAMINE

Strateegia rakendamine toimub ajakava alusel. Esimeses faasi 3 põhilist ülesannet:

- strateegiliste eesmärkide saavutamine
- muudatused juhtimises organisatsiooni ümberkorraldamiseks
- konsulteerimine põhiliste huvigruppidega, peamiselt rahvuslike standardiorganisatsioonide ja nende rahvuslike komiteedega.

Tuleb üle vaadata kas CEN optimeerimise jt programmid kajastavad eesmärkide saavutamiseks vajalikke prioriteetseid ülesandeid

Organisatsioonilisteks ümberkorraldusteks alustatakse Põhikirja ümbervaatamisest ning CEN-i õiguste (Charter for CEN) määratlemisest. Selles sätestatakse liikmelisus muudatuste kontekstis, k.a finantseerimine, õigused, vastutused, kohustused, kasu; esindatuse kriteeriumid.

ISO/TK 30 ALAMKOMITEE 7 "VEEARVESTID"
AASTAKOOSOLEK PARIISIS
12-13. NOVEMBRIL 1998

EVS kui ISO vedelike ja gaaside kulu ning koguste mõõtmise standardimisega tegeleva tehnilise komitee ISO/TK 30 ning selle alamkomitee 7 vaatlejaliige oli palutud osalema aastakoosolekul. Alamkomitees töötab praegu 6 töögrupp erinevate standardite kavandite koostamisel, mis hõlmavad külma ja kuumade vee arvestite tehnilisi ja metrooloogilisi nõudeid, katsemeetodeid ja -seadmeid, arvestite kauglugemissüsteeme.

Praegu kehtivad veearvestite-alased eurodirektiivid ning ISO ja CEN standardid on pärit 70-ndatest aastatest ning tegelikult kirjutatud silmas pidades kõige lihtsamaid - mehaanilisi veearvesteid. Eesmärgiks on liita ühte standardisse külma- ja kuumaveearvestite nõuded vaatamata nende tööpõhimõttele. See ülesanne oli antud töögrupile WG 7, mida juhib ühe USA veearvesteid tootva firma esindaja. Nende esitatud kavand sai aastakoosolekul kõva kriitika osaliseks, kuna liidetud olid küll külma- ja

kuumaveearvestite nõuded, kuid elektromagnetiliste, ultraheli- jt veearvestite eripära oli sootuks arvestamata.

Muidugi on kummaline ja küllalt kulukas standardimispraktika ISO/CEN - teljel (st muu maailm *versus* Euroopa või vastupidi). Sama temaatikaga tegeleb CEN/TC 92 valmistades ette Euroopa standardit, mis haakuks "uue lähenemisviisi" mõõtevahendite eurodirektiivi kavandiga (MID/2). Paralleelselt töötab ka Rahvusvaheline Legaalmetroloogia Organisatsioon uuendades oma vastavasisulisi dokumente (OIML R 49 ja OIML R 72). Kui välja arvata Jaapani ja USA esindajad, siis osalevad kõigis kolmes kohas praktiliselt samad inimesed, aga üritused toimuvad rangelt eraldi. Aktiivseks osalemiseks mainitud standardite kallal jääb väikesel riigil võimalusi väheseks, sest osaleda kõigi kolme organisatsiooni töögruppide töös ei luba rahakott.

Aili Võrk

EVS peaspetsialist

EUROOPA BETOONISTANDARDITE LOOMINE
KÄIB TÄIE HOOGA

Veneetsias toimus 5. ja 6. novembril CEN/TK 104 Betooni omadused, tootmine, paigaldamine ja vastavuskriteeriumid järjekordne töökoosolek. CEN liikmesmaade ja huvitatud organisatsioonide (CEB CEMBUREAU, ECOBA, EFNARC, ERMCO, FIEC, RILEM) esindajate kõrval võtsid koosolekust

esmakordselt vaatlejatena osa ka Poola ja Eesti esindajad.

Tehnilise Komitee 104 tegevusvaldkonda kuulub käesoleval momendil ligi saja Euroopa standardi ettevalmistamine. Praktiline töö toimub alamkomiteede (SC) ja

töörühmade tasandil (WG). Tehniline komitee koordineerib ja kontrollib alamkomiteede ja töörühmade tegevust ning peab sidet CEN-iga.

Koostatavatest standarditest on kesksel kohal kaks standardit:

- EN 206 Betoon. Omadused, tootmine, paigaldamine ja vastavuskriteeriumid;
- EN XX Betoonkonstruktsioonide teostamine.

EN 206 (maht 58 lk) kuulub SC1 kompetentsi ja on praegu olemas prEN-i kujul. Standardi harmoneerimist Euroopa Ehitustoodete Direktiivi (ETD) oluliste nõuetega takistab mandaadi puudumine. Selle põhjuseks on lahkarvamused küsimuses, kas kaubabetooni ja ehitusplatsil valmistatud betooni tuleb hinnata samade kriteeriumide alusel või mitte. Osa CEN-i liikmeid on arvamusel, et ehitaja poolt ehitusplatsil valmistatavat betooni ei tule käsitleda kui turustatavat toodet (product placed on the market) ETD mõistes, mistõttu selle vastavuse tõendamine ETD olulistele nõuetele ei ole vajalik (see toimuks ehituskonstruksiooni tasandil). Valdav enamus TC 104 liikmetest on aga arvamusel, et ehituse tellijal peavad olema võrdsed kvaliteedi garantiid sõltumata sellest, kas ehitaja valmistab betooni ehitusplatsil ise või kasutab kaubabetooni, mistõttu mõlemal betonil peab olema ühine standard. Küsimus otsustatakse pärast kõigi SCC (Standing Committee of Construction) liikmete ametlike seisukohtade laekumist detsembri lõpul. Praeguste plaanide kohaselt peab SC1 valmistama EN 206 lõpliku versiooni ette järgmise aasta aprilliks. Standardi läbivaatamine TC 104-s toimuks juunis, millele järgneks ametlik hääletus (formal vote). Kui mandaadiga seotud vastuolud selleks ajaks ei lahene, antakse standard välja

harmoneerimata standardina, eeldatavalt 1999.a lõpuks.

Standardit ENXX valmistab ette SC2. Standardi kavand (maht 78 lk) on olemas ingliskeelse versioonina. Ametlikule hääletusele loodetakse standard saata 1999.a maikuus. Standard on kavas avaldada ENV-na.

Lisaks EN 206-le valmistab SC1 ette ka 23 katsestandardit. Nende standardite koostamine on valdavalt lõpetatud. Standardid tõlgitakse CEN ametlikesse keeltesse (inglise, saksa, prantsuse) ja lähetatakse ametlikule hääletamisele.

Alamkomitee SC3 tegeleb betooni lisandite ja nende katsetamise standarditega. Tööplaanis on 20 standardit, neist 7 tootestandardit (EN 934) ja 13 katsestandardit (EN 480), millest 9 standardit on EN standarditena olemas. Alamkomitee on moodustanud eraldi töögrupid (WG) lendtuha, seguvee ja peenräni standardite koostamiseks.

Alamkomitee SC8 valmistab ette betoonkonstruktsioonide parandamist ja kaitsmist käsitlevaid standardeid. Tootestandardite perekonda (EN 1504) kuulub 10 standardit, millest seni on valminud vaid kaks. Katsestandardeid on plaanis 15. SC8 on moodustanud koguni 10 töögruppi, millest näidetena võiks mainida pindade kaitsmise, ankrute ja fiksaatorite ning paiskbetooni töögruppe.

Mitmed tehnilised küsimused väljuvad ühe tehnilise komitee raamidest. Nii näiteks otsustati korraldada TC 104, TC 51 (tsement) ja TC 154 (betooni täitematerjalid) koosolek ühise seisukoha kujundamiseks raadioaktiivse emissiooni ja ohtlike ainete eraldumise küsimustes.

Kõiki koosolekul käsitletud küsimusi pole võimalik antud lühiinformaat-

sioonis käsitleda. Kuigi betoonidealane standardimine käib Euroopas täie hooga, pole selle lõppu veel niipea oodata. Paljusid valminud Euroopa standardeid oleks Eestis võimalik

kasutada ka juba enne kogu standardite paketi valmimist.

Eeltöid Euroopa standardite ülevõtmiseks Eesti standarditeks on alustatud.

Peep Teder

Betoonide standardimise alamkomitee juhataja

KVALITEET

JAGADES KOGEMUSI, JAGAME TULU

11-12. novembril toimus Eesti Kvaliteediühingu ja Hollandi Kvaliteediühingu korraldusel ülemaailmsele kvaliteedipäevale ja Euroopa kvaliteedinädalale pühendatud rahvusvaheline konverents "Jagades kogemusi, jagame tulu".

Konverentsi avas Eesti Tööandjate ja Tööstuse Keskliidu tegevdirektor Henn Pärn.

Konverentsi patrooniks oli Prof. Dr. Walter Masing Saksamaalt, kes pärast 20 aastast Saksa Kvaliteediühingu presidendiks olemist on nüüd aupresident ning kelle teadmisi ja kogemusi hinnatakse väga kõrgelt kogu maailmas. Hr Masing esines ettekandega "Rohkem kvaliteeti – rohkem tulu".

Konverentsi peaesinejaks oli hr Math. Göbbels Hollandi Kvaliteediühingust KDI.

Hr Göbbels pidas kahel päeval mitu ettekannet. Ettekannete teemadeks olid "Tänapäevased kvaliteedialased meetodid" "Kvaliteet ja keskkond" ning "Kvaliteedijuhtimine avalikus sektoris".

Paralleelsessioonidel vahetati kogemusi ISO 9001 ja ISO 9002

rakendamiseks. Sõna võtsid Ain Kuus - AS Hiieko, Aavo Veinthal - AS Liviko, Asko Talu - AS TNT Express Worldwide Eesti, Hannes Överus – AS Norma.

Kvaliteedijuhtimisest toiduainete tööstuses rääkisid Arne Vahter - AS Paljassaare Kalatööstus, Harri Nukke/Rein Visk - AS Adavere Lihatööstus, kvaliteedijuhtimisest teeninduses Indrek Saul - OÜ Kinex Infosüsteemid, Priit Pupar - AS Mercury International Eesti ning Jaan Liik - ESS Grupp.

Kvaliteedijuhtimisest keskmistes ja väikeettevõtetes rääkisid Karli Lambot - AS Air Cargo Estonia, Tiit Leirost - AS Tartu Maja ning Tauno-Jussi Onoper - TJO Konsultatsioonid.

Kvaliteedisüsteemi standardite kasutamisest rääkisid sertifitseerimis- asutuste esindajad Tõnu Kumari, Andres Martma, Tiit Hindreus ja Tatjana Veske.

Teemal "Kasu enesehindamisest ja võrdlevanalüüsist" esines Tiia Tammaru - TTÜ. Video vahendusel vaadati Arkansase Kvaliteedi ja Tootlikuse Keskuse direktori Michael D.Jones'i ettekannet "Promoting competitiveness of small enterprises in the United States".

Andres Martma - DNV tutvustas koosolijaile ISO 9001 komiteekavandit, mis on plaanis valmis saada aastal 2000.

Kvaliteediedenduse päevaprobleemidest Eestis rääkis Andres Kiitam - TTÜ.

Konverentsi järelüritusena oli võimalik külastada ettevõtteid AS Liviko, Tallinna Piimatööstuse AS ning AS Norma, et näha oma silmaga kvaliteedisüsteemi efektiivsust praktikas.

EELTEADE ISO ÜLEVAATEST 1997

STANDARDIAMETI
KAUDU SAAB TELLIDA

**ISO 9000 News +
ISO 14000**

**Aastatellimus maksab
384 CHF**

Tellimuse võib esitada
ka otse

ISO Kesksekretariaadile
Tellimisaasta 1. juunist kuni
31. maini

ISO ei anna välja sertifikaate, kuid ISO 9000 ja ISO 14000 on kaks enimtuntud standardiperekonda ning ISO teeb perioodiliselt ülevaateid nende standardite rakendamisest

ISO ülevaate 1997 eelteatest selgub, et 1997. a lõpuks oli maailmas välja antud
211 000 ISO 9000 sertifikaati
4 400 ISO 14000 sertifikaati

Eelmine ülevaade 1996. a kohta ilmus septembris ja vastavad arvud olid siis
162 707 ISO 9000 sertifikaati välja antud 121 riigis
1 490 ISO 14000 sertifikaati välja antud 45 riigis

ISO 9000 JÄRGI SERTIFITSEERITUD ASUTUSED EESTIS

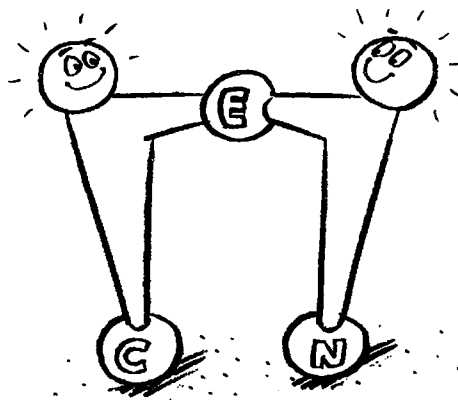
1998 novembri seisuga on Eestis registreeritud 22 ISO 9000 järgi sertifitseeritud asutust ja 1 sertifitseeritud ISO 14000 järgi.

Algus EVS Teataja 8/9/1998 lk 18
20 Velsicol Eesti AS 1998
21 JOT Eesti AS 1998
22 AMP Eesti AS 1998

ISO 9000 ja ISO 14000 standardite ühtlustamisest

ISO on algatanud ISO 9000 (kvaliteet) ja ISO 14000 (keskkond) ühendatud auditistandardite koostamise, et suurendada nende kahe juhtimissüsteemide standardiperekonna kokkuvõetavust. Otsus võeti vastu ISO Tehnikanõukogu 1998. a juuni koosolekul ja selle kiitis heaks ISO Nõukogu.

CEN UUDISED

- CEN otsustas koostada elektroonilise aluspõhja (template) Euroopa standardite kavandite ettevalmistamiseks kasutades eeskujuks ISO standardi aluspõhja. Otsusest teavitatakse CENELEC-i, et ka CENELEC võtaks täienduse kasutusele
- CEN/SD (müük ja levitamine) on arvamusel, et CWA-de (CEN seminarikokkulepped) paljudamine ja kasutamine peaks toimuma samasugustel tingimustel kui teiste CEN publikatsioonide puhul.
- CEN/TC-d peavad oma Interneti lehekülgede ettevalmistamisel jälgima, et dokumendid on kättesaadavad ainult TC delegaatidele ja töögruppide ekspertidele sisenemiseks vajaliku parooliga. Vastuvõetud EN või ENV-de tekste ei tohi avaldada, kuid on lubatud eessõna, sisukorra ja käsitusala äratoomine. Tehnikanõukogu peab võimalikult kiiresti määratlema, missuguseid dokumente võib avaldada parooli kaitseta, võttes eeskujuks nt JTC 1 põhimõtted.

ISO UUDISED

- Internetis on avatud üldiseks kasutamiseks WSSN (World Standard Services Network) aadressil <http://www.wssn.net>

Leheküljel on üldinfo standardimise ja sellega seotud tegevuste kohta nagu WSSN lehekülje koostamise juhend, WTO TBT Standardite leping, Rahvusvaheline standardite klassifikatsioon ICS jne.

Selles on lingid WSSN liikmete kodulehekülgedele (rahvusvahelised ja regionaalsed standardiorganisatsioonid, ISO ja IEC liikmed ja teised rahvusvahelised ja regionaalsed standardimisega seotud organisatsioonid).

- ISO ja IEC edasise koostöö tihendamiseks

- Ühtlustatakse protseduure ja uute väljaannete tähiseid
- ISO ja IEC tehniliste komiteed koopereeruvad

- Ühist huvi pakkuvaid küsimusi arutatakse presidentide ühiskoordinatsioonigrupis (JPCG)

- Käivad läbirääkimised ühise asukoha suhtes, arutati ühise hoone ja ühiste teenindustegevuste sisseviimist ning koostööd sekretariaatide vahel.

ISO NÕUKOGUS

- ISO Nõukogu kinnitas oma 61. koosolekul INFCO soovitusel ISO standardite failide edastamiseks rahvuslikele standardiorganisatsioonidele Print-on-Demandi tarbeks väikese administratiivtasu eest. 2000 aasta lõpuks on plaanis ISO standardid teha elektrooniliselt kättesaadavaks.
- Kinnitati juhtnõõrid tasu arvestamiseks ISO standardite sisemiseks kasutamiseks.
- Nõukogu otsustas koostada "Valge Raamatu" ja pärast kinnitamist saata see laiali valitsustele, tööstusele, kaubavahetusorganisatsioonidele. Otsustati edasi arendada ka ideed "ISO saadikud".
- CASCO töös on vaja suurendada standardite kasutajate osalust. Selleks on vaja rahvuslike delegatsioone kasutajate huvide peegeldamiseks.
- Kiideti heaks ISO pikaajaline strateegia 1999-2001 ning nenditi, et selle edukas rakendamine sõltub kõigi osapoolte pingutustest, k.a ISO liikmed. Otsustati dokument saata ISO liikmetele ning IEC-le ja ITU-le.

INFCO (ISO COMMITTEE ON INFORMATION SYSTEMS AND SERVICES)

26. KOOSOLEKUL 10.-11 september 1998

- INFCO lõpetab töödokumentide väljaandmise ning koosolekute teenuste osutamise kahe keeles. Hakatakse kasutama ainult inglise keelt.
- Otsustati mitte avaldada ISO kataloogis teateid ISO standardite kehtivuse (confirmation) pikendamisest.
- ISO ja IEC koostöös valminud standardid, mis kannavad ISO logo, tuleb loetleda ISO kataloogis ning neid peab saama osta ISO liikmetelt.
- Soovitati lülitada Tööstuse tehnilised kokkulepped ITA ISO kataloogi ning kui nad on üle võetud rahvuslikeks dokumentideks, siis rahvuslikku kataloogi.
- Otsustati ajakohastada ISONET käsiraamat ning valmistada ette selle uus versioon ka elektroonilisel kujul, propageerida ja korraldada koolitust selle rakendamiseks.
- Avada avalikkusele WSSN, kutsuda üles ISO liikmeid oma kodulehekülgede sidumiseks WSSN-iga.
- ISO standardite failide kättesaadavaks tegemisest liikmetele kasutamiseks POD süsteemis (PDF või TIFF-PDF), mille eest teatud aja jooksul tuleb maksta hooldustasu 1 CHF ühe lk eest. 2000.a lõpuks peavad kõik ISO standardid olema kättesaadavad elektroonilisel kujul. Kui fail tehakse liikme taotlusel, läheb üks lehekülg maksma 22 CHF, kusjuures seda tehakse, kui soovi avaldab mitu liiget. Vajaduse selle teenuse järgi on kavas välja selgitada aastal 2000.
- Kiideti heaks INFCO dokumendid "*Guidelines for granting copyright exploitation rights for internal use of ISO standards in electronic format*" (tasu maksmisest ISO standardite sisemiseks kasutamiseks elektroonilisel kujul) ja "*Guidelines for granting copyright exploitation rights to third parties for ISO standards in books*" (Tasu maksmisest ISO standardite kasutamisest raamatutes).

- Kutsutakse üles ISO liikmeid rakendama oma maal ISO juhtnööre ja poliitikat ISO intellektuaalse omandi kaitseks (Guidelines and policies for the protection of ISO's intellectual property – ISO/GEN 9:1997).

NOVEMBRIS SAADUD ISO STANDARDID

TC 4 Veerelaagrid

ISO 6811:1998 S Spherical plain bearings -- Vocabulary

TC 17 Teras

ISO 4967:1998 R Steel -- Determination of content of nonmetallic inclusions -- Micrographic method using standard diagrams

ISO/TR 15349-1:1998 H Unalloyed steel -- Determination of low carbon content -
- Part 1: Infrared absorption method after combustion in an electric resistance furnace (by peak separation)

ISO/TR 15349-3:1998 E Unalloyed steel -- Determination of low carbon content -
- Part 3: Infrared absorption method after combustion in an electric resistance furnace (with preheating)

TC 20 Õhu- ja kosmosesõidukid

ISO 1151-9/AMD1:1998 XZ Amendment 1 to ISO 1151-9:1993 Turbulence

ISO 7169:1998 H Aerospace -- Separable tube fittings for fluid systems, 24 degrees cone -- General specification

ISO 9152:1998 L Aerospace -- Bolts, with MJ threads, in titanium alloys, strength class 1 100 MPa -- Procurement specification

TC 22 Maanteesõidukid

ISO 2344:1998 C Road vehicles -- M14 x 1,25 spark-plugs with conical seating and their cylinder head housings

ISO 2575/AMD1:1998 XZ Amendment 1 to ISO 2575:1995 Child seat prohibition

ISO 4010:1998 C Diesel engines -- Calibrating nozzle, delay pintle type

ISO 10597:1998 C Commercial road vehicles -- Flat attachment fixing nuts -
- Test methods

ISO 11565:1998 D Road vehicles -- Spark-plugs -- Test methods and requirements

ISO 12156-2:1998 A Diesel fuel -- Assessment of lubricity using the high-frequency reciprocating rig (HFRR) -- Part 2: Limit

TC 23 Põllu- ja metsatööturid jm masinad

ISO 9518:1998 S Forestry machinery -- Portable chain-saws -- Kickback test

TC 28 Naftasaadused ja määrdeained

ISO 13740:1998 E Crude petroleum and petroleum products -- Transfer accountability -- Assessment of vessel experience factor loading (VEFL) and vessel experience factor on discharging (VEFD) of ocean-going tanker vessels

ISO/TR 13739:1998 H Petroleum products -- Methods for specifying practical procedures for the transfer of bunker fuels to ships

TC 30 Voolava keskkonna mõõtmise torustikus

ISO 11631:1998 H Measurement of fluid flow -- Methods of specifying flowmeter performance

TC 34 Põllumajanduslikud toiduained

- ISO 15141-1:1998 E Foodstuffs -- Determination of ochratoxin A in cereals and cereal products -- Part 1: High performance liquid chromatographic method with silica gel clean up
- ISO 15141-2:1998 F Foodstuffs -- Determination of ochratoxin A in cereals and cereal products -- Part 2: High performance liquid chromatographic method with bicarbonate gel clean up

TC 35 Värvid ja lakid

- ISO 15184:1998 D Paints and varnishes -- Determination of film hardness by pencil test

TC 36 Kinematograafia

- ISO 12222:1998 J Cinematography -- Manufacturer-printed, latent image identification on 16 mm, 35 mm and 65 mm motion-picture film -- Specifications and dimensions

TC 37 Terminoloogia (põhimõtted ja koordineerimine)

- ISO 639-2:1998 V Codes for the representation of names of languages -- Part 2: Alpha-3 code

TC 38 Tekstiil

- ISO 8388:1998 X Knitted fabrics -- Types -- Vocabulary

TC 39 Tööpingid

- ISO 11090-2:1998 N Machine tools -- Test conditions for die sinking electro-discharge machines (EDM) -- Terminology and testing accuracy -- Part 2: Two column machines (slide-head type and cross-slide table type)

TC 41 Rihmarattad ja rihmad (sh kiilrihmad)

- ISO 9981:1998 D Belt drives -- Pulleys and V-ribbed belts for the automotive industry -- PK profile: Dimension

TC 42 Fotograafia

- ISO 1203:1998 A Photography -- Roll film cameras -- Back window location
- ISO 1754:1998 A Photography -- Cameras using 35 mm film and roll film -
- Picture sizes

TC 43 Akustika

- ISO 398-1:1998 D Acoustics -- Reference zero for the calibration of audiometric equipment -- Part 1: Reference equivalent threshold sound pressure levels for pure tones and supra-aural earphones
- ISO 14163:1998 S Acoustics -- Guidelines for noise control by silencers
- ISO/TR 4869-4:1998 D Acoustics -- Hearing protectors -- Part 4: Measurement of effective sound pressure levels for level-dependent sound-restoration ear-muffs

TC 44 Keevitust ja jootmine

- ISO 3821:1998 F Gas welding equipment -- Rubber hoses for welding, cutting and allied processes
- ISO 6520-1:1998 L Welding and allied processes -- Classification of geometric imperfections in metallic materials -- Part 1: Fusion welding
- ISO 14555:1998 V Welding -- Arc stud welding of metallic materials

TC 48 Labori klaasnõud ja aparatuur

- ISO 15212-1:1998 K Oscillation-type density meters -- Part 1: Laboratory instruments

TC 54 Eeterlikud õlid

- ISO 3520:1998 C Oil of bergamot [*Citrus aurantium* L. subsp. *Bergamia* (Wight et Arnott) Engler], Italian type
- ISO 11043:1998 C Oil of basil, methyl chaviol type (*Ocimum basilicum* L.)